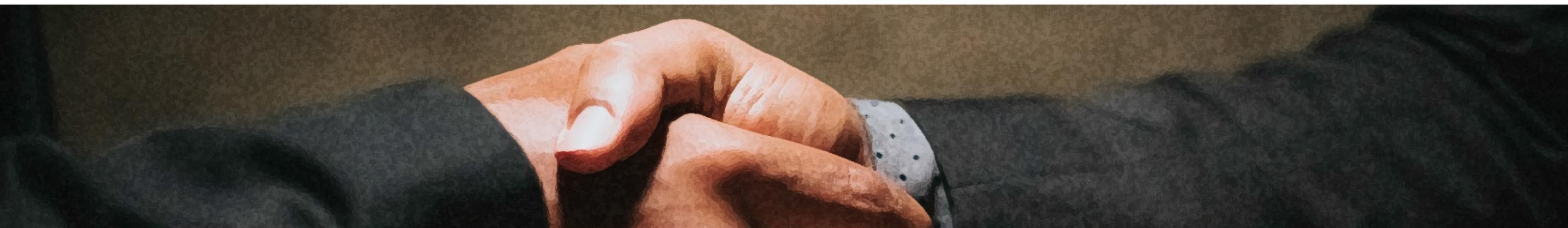

KONFERENCE O VEŘEJNÉ PODPOŘE

Jakub Kocmánek

14. 6. 2023

NEJVĚTŠÍ ČESKO-SLOVENSKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S MEZINÁRODNÍM DOSAHEM

STRATEGICKÉ UVAŽOVÁNÍ

INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP

ŠPIČKOVÝ PRÁVNÍ TÝM

DLOUHODOBÉ PARTNERSTVÍ

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

SGEI

UNIVERZÁLNÍ POŠTOVNÍ SLUŽBA (USO)

- USO zavedena na základě směrnice 97/67/ES
 - Směrnice připouští úhradu ze státního rozpočtu, nebo z příspěvků poskytovatelů „zaměnitelných“ poštovních služeb
 - Komise v roce 2016 vyjádřila pochybnosti o české implementaci (nedostatečně vymezené „zaměnitelné služby“) → změna na úhradu ze státního rozpočtu
- USO uložena rozhodnutím ČTÚ o udělení poštovní licence
 - Vyjmenované služby
 - Kompenzace čistých nákladů, které představují nespravedlivou zátěž
 - Zatím zákonný limit 1,5 miliardy Kč ročně

KOMPENZACE NESPRAVEDLIVÉ ZÁTĚŽE USO

- Kompenzace představuje veřejnou podporu
 - USO je typickým příkladem služby obecného hospodářského zájmu
- Rozhodnutí SOHZ (2012/21/EU) aplikovatelné do € 15 mil.
- Rámec SOHZ (Sdělení Komise 2012/C 8/03)
 - Skutečná SOHZ + pověřovací akt stanovící podmínky k výpočtu kompenzace
 - Soulad s předpisy EU (zadávání zakázek, zprůhlednění fin. vztahů)
 - Vyrovnávací platba nepřesahující náklady + přiměřený zisk
 - Metodika čistých vyhnutelných nákladů vs. nákladová alokace
 - Přiměřený zisk reflektující investovaný kapitál a riziko
 - Pobídky ke zvyšování efektivity
 - Dodatečné požadavky, aby nebyl nadměrně ovlivněn rozvoj obchodu v EU

ROZHODNUTÍ VE VĚCI SA.45281 ZE DNE 19. 2. 2018

- Platnost rozhodnutí Komise ve věci SA.45281 ze dne 19. 2. 2018, kterým byly státní vyrovnávací podpory pro ČP v letech 2013–2017 označeny za slučitelné s vnitřním trhem napadla PNS žalobou
- **PNS** (Mediaservis) požadovala **zrušení rozhodnutí** – důvody:
 - Délka trvání – vyřizování stížnosti po velmi dlouhou dobu (2 roky) zjevně odráží potíže
 - Nedostatečné nebo neúplné posouzení věci Komisí
 - Údajné nevybírání DPH
 - Služby týkající se jiných služeb než těch spojených s USO a dotace od malých obcí
 - Nedostatečné posouzení některých veřejných prohlášení
 - Nehodnocení důkazů o cenové politice dalšího vedlejšího účastníka
 - *Counterfactual* českých orgánů
 - Chybějící odůvodnění
 - Chybné posouzení

ŽALOBA PNS PROTI ROZHODNUTÍ USO 2013 - 2017 (T-316/18 ZE DNE 15. 10. 2020) – I.

- **PNS:** Délka trvání – vyřizování stížnosti po velmi dlouhou dobu (2 roky) zjevně odráží potíže, Komise měla zahájit formální vyšetřovací řízení
 - **Tribunál:** Doba trvání předběžného šetření může představovat důkaz o potížích při posuzování podpory
 - ale pouhá skutečnost, že mezi Komisí a členským státem probíhala diskuze, nemůže být sama o sobě považována za důkaz o tom, že Komise čelila vážným potížím při posuzování
 - **Tribunál:** Pokud jde o odůvodnění, v případě nezahájení formálního vyšetřovacího řízení:
 - Komise musí uvést důvody, pro které se domnívá, že při posuzování slučitelnosti podpory s vnitřním trhem nečelí vážným obtížím
- **PNS:** Nedostatečné nebo neúplné posouzení věci Komisí - údajné nevybírání DPH u služeb mimo USO
 - **Tribunál:** Komise správně zohlednila osvobození od DPH ve vztahu k výši kompenzaci USO;
 - pokud by ČP nesprávně neúčtovala DPH u služeb mimo USO, šlo by potenciálně o samostatnou podporu, a tedy nemá vliv na správnost rozhodnutí ve věci USO

ŽALOBA PNS PROTI ROZHODNUTÍ USO 2013 - 2017 (T-316/18) – II.

- **PNS:** ČP financuje nízké ceny hromadných zásilek mimo USO z prostředků kompenzace USO
 - **Tribunál:** rozdíly v cenách jednotlivých a hromadných zásilek nejsou v zásadě v rozporu s příslušnými ustanoveními poštovní směrnice, pokud jde o služby kryté USO
 - Čl. 12 směrnice umožňuje individualizaci sazeb při dodržení podmínek transparentnosti a zákazu diskriminace; služby mimo USO jsou stanovovány tržním mechanismem
 - Rámec SOHZ nebrání tomu, aby ČP prostředky získané z kompenzace libovolně využila
- **PNS:** Komise nezohlednila povinnost ČP stanovovat ceny služeb USO jako nákladově orientované
 - **Tribunál:** PNS v podstatě konstatuje, že by ČP neměla získat kompenzaci, protože příjmy z USO by měly pokrýt náklady. Tento závěr nelze z poštovní směrnice dovodit, nákladová orientace není jedinou povinností poskytovatele USO, ceny též musí být na dostupné úrovni
 - Kompenzace byla stanovena správnou metodou čistých vyhnutelných nákladů

ŽALOBA ZÁSILKOVNY VE VĚCI USO 2018 – 2022 (T-585/21 ZE DNE 1. 6. 2022) – I.

Podnět společnosti Zásilkovna Komisi:

- kompenzace poskytnutá České poště představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem;
 - výše vyrovnávací platby přesahuje částku nezbytnou k pokrytí čistých nákladů;
 - ČP vyrovnávací platbou financuje obchodní činnosti – porušení zákazu křížového financování

Popis řízení Komise:

- 23. 6. 2020 zahájeno formální vyšetřovací řízení ohledně kompenzace za roky 2018-2022
- 9. 7. 2021 dopis Komise týkající se informace, že:
 - připomínky, které Zásilkovna vznesla, budou přezkoumávány v rámci formálního řízení o slučitelnosti podpory
 - budou posuzovány pouze připomínky týkající se těch otázek, u kterých Komise vyjádřila pochybnosti v rozhodnutí o zahájení řízení v roce 2020

ŽALOBA ZÁSILKOVNY VE VĚCI USO 2018 – 2022 (T-585/21) – II.

Popis řízení Komise:

- 5. 8. 2021 e-mail Zásilkovny Komisi, zda se vyšetřování vztahuje na křížové financování, nebo zda má dopis považovat za zamítnutí její stížnosti v části, v níž jej namítala
 - 18. 8. 2021 e-mail Komise : bude kontaktovat později, většina týmu je na dovolené
 - 26. 8. 2021 Zásilkovna e-mail Komisi znovu – obdobná odpověď, 27. 8. žádala Zásilkovna znovu
- 31. 8. 2021 dopis Komise, že e-mail z 5. 8. vychází z nedorozumění
 - v rozhodnutí se bude zabývat hlavními body vznesenými ve stížnosti Zásilkovny

Žaloba Zásilkovny: zrušení obou dopisů Komise (9. 7. 2021, 31. 8. 2021)

Tribunál:

- Není rozhodné, že napadené dopisy nemají formu rozhodnutí – důležitý obsah a účinky pro adresáta
- Z textu dopis plyne, že Komise nezamýšlela zamítnout stížnost
- Dopisy nelze považovat za rozhodnutí zamítající stížnost, nemají povahu rozhodnutí, pouze informují

ROZHODNUTÍ VE VĚCI SA.55208 ZE DNE 25. 7. 2022

Financování povinnosti univerzální služby České pošty:

- Hlubkové šetření Komise – na základě stížností od konkurentů ČP (Zásilkovna, PNS; 2018)
 - **Předmět stížnosti:** náhrada, kterou má ČP získat za svojí povinnost poskytovat USO na období 2018-2022, představuje neslučitelnou státní podporu
- **Stížnost Zásilkovna:**
 - Stanovení výše podpory pro ČP není objektivní a transparentní – rozpor se Rámcem SOHZ
 - ČP během 2013 až 2017 obdržela nadměrné finanční prostředky, tím spíše tomu tak bude nyní
 - ČP využívá nadměrnou kompenzaci ke křížovému financování
 - Nesprávná alokace nákladů ze strany ČP
 - ČP nepřipisuje podíl nákladů Balíkovně – ta nabízena podstatně pod cenou

ROZHODNUTÍ VE VĚCI SA.55208

▪ Stížnost PNS:

- Nadměrná kompenzace
- ČP zařadila některé služby do kategorie neUSO, čímž uměle snížila výnosy generované USO
- Porušení požadavku na transparentnost tím, že zveřejnila pouze vyrovnávací platby (nikoliv výpočty)
- ČP nabízí velkým odesílatelům slevy až 60 % → vede k mimořádně nízkým cenám (pod náklady)

Komise:

- Výše kompenzace i způsob výpočtu jsou stejné, jako v předchozím případě posuzovaném Tribunálem (T-316/18) – nebyl podán opravný prostředek, závěry Komise jsou finální
- Účetní rozlišování mezi neUSO a USO službami je přípustné, slevy jsou přípustné i v rámci USO
- Transparentnost: Rámec SOHZ nevyžaduje zveřejnění výpočtů, pouze mechanismu výpočtu a jeho parametrů (ty jsou vymezeny v zákoně o poštovních službách, tj. přístupné veřejnosti)

ŽALOBA ZÁSILKOVNY PROTI ROZHODNUTÍ VE VĚCI USO 2018 – 2022 (T-784/22)

Žalobní důvody a hlavní argumenty:

- Nedostatečné zdůvodnění rozhodnutí (odchýlení se od judikatury a předběžného hodnocení);
- Zpochybnění správnosti odděleného účtování mezi náklady USO a komerčními náklady (část investic do zařízení USO je užívána pro komerční služby), rozhodnutí Komise je protiprávní, protože oddělené účtování považuje za správné;
- Dle Zásilkovny Komise nevypořádala její námitky:
 - (i) USO mohlo být plněno komerčně bez státní kompenzace,
 - (ii) délky amortizace jsou nepodložené,
 - (iii) srovnávací scénář pro výpočet nákladů je nesprávný.
- Křížové financování činností České pošty představuje státní podporu

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

VYMAHATELNOST

AUKCE SPEKTRA

V roce 2020 proběhlo výběrové řízení ČTÚ:

- **Účel:** udělení práv k využívání rádiových kmitočtů vhodných pro vybudování mobilního pokrytí ve standardu 5G;
- **Součástí podmínek aukce:** přístup k národnímu roamingu získají i subjekty, které vydražily pásmo 3.x GHz v předcházející aukci (2017)
 - Potenciální povaha VP– zpětné zvyšování hodnoty v minulosti vydraženého spektra
 - Stát se tím postupem připravil o určité výnosy z aukce

AUKCE SPEKTRA – POHLED SOUDŮ

NEJVYŠŠÍ SOUD - 23 Cdo 2170/2021

- K projednání žaloby nejsou příslušné civilní soudy (odlišný názor než MS a VS Praha)
- Civilní soudy rozhodují jen tehdy, když je VP poskytována prostředky soukromého práva (vklad do společnosti atd.)
- Veřejnoprávní povaha činnosti ČTÚ
- NS indikoval, že protiprávní VP je zásahem
- Soudy v občanském soudním řízení nejsou kompetentní uložit zdržovací povinnost – jednalo se o výkon veřejnoprávní pravomoci

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD - 4 As 217/2022

- Žaloba není přípustná, protože podmínky aukce nejsou zásahem
- Soud se jasně nevypořádal s tím, zda zásahem bez ohledu na formu není hrozba poskytnutí protiprávní VP
- Třetí strana může žalovat proti rozhodnutí, které jí není adresováno, ale kde je jako konkurent příjemce veřejné podpory poškozen

DOPADY NA VYMAHATELNOST PŘEDBĚŽNÉ OCHRANY PROTI VEŘEJNÉ PODPOŘE

V případech veřejnoprávních opatření je možná pouze následná žaloba:

- **Žalováno je pravomocné rozhodnutí**, soudy mohou pouze poskytnout odklad vykonatelnosti (a i ten po delší době) – protiprávní podpora v té době již může být vyplacena
- V případě rozhodnutí, kterým je poskytnuta veřejná podpora, typicky není žalující strana adresátem rozhodnutí – musí tedy žalovat naslepo, což je zvláště problematické ve správním řízení s přísnou koncentrací
- Soudy bohužel nevyužily příležitosti položit předběžnou otázku k SDEU
- Silver lining: Rozhodnutí NSS obiter dictum potvrdilo, že konkurent příjemce protiprávní podpory je aktivně legitimován žalovat proti rozhodnutí, kterým je podpora poskytována. Např. v dotačních věcech to v minulosti nebylo zcela jasné, alespoň v tomto tedy pozitivní příspěvek k posílení obrany proti protiprávní VP

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

**NAŘÍZENÍ Č. 2022/2560 – O ZAHRANIČNÍCH SUBVENCÍCH NARUŠUJÍCÍCH
VNITŘNÍ TRH**

OBECNÝ PŘEZKUM – od 12. 7. 2023

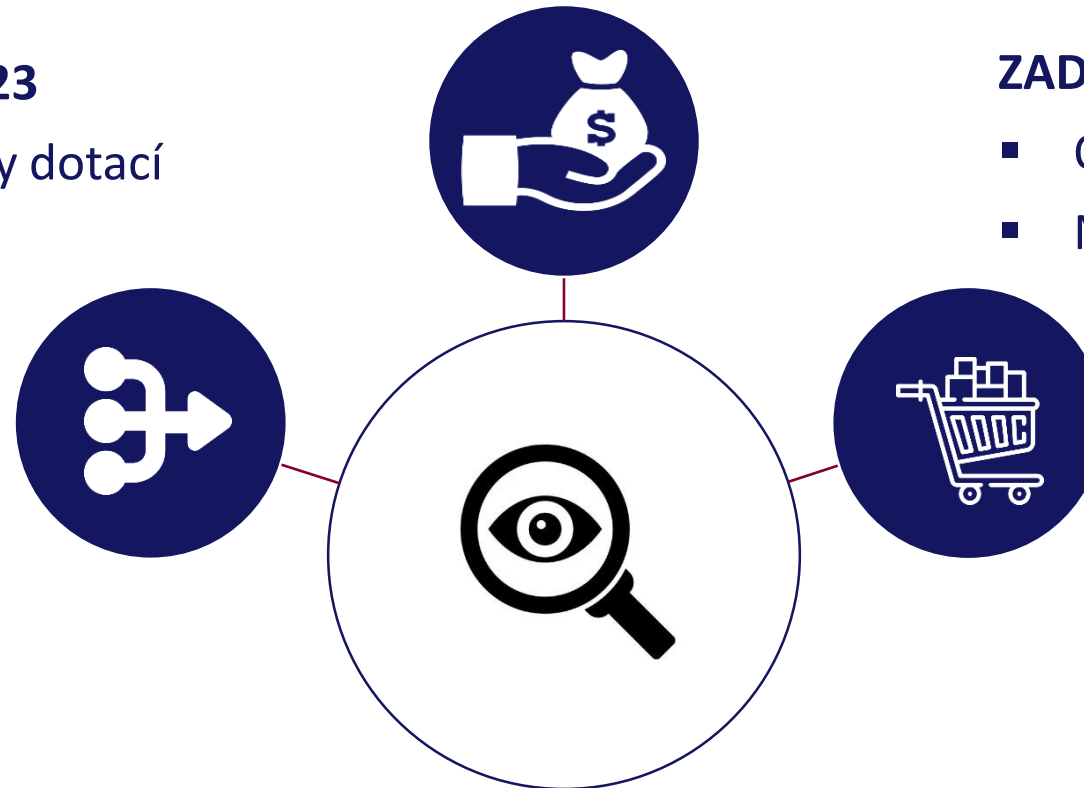
- Jakékoli dotace narušující vnitřní trh
- Komise získává informace *ex officio*

SPOJOVÁNÍ – od 12. 10. 2023

- Obrat a prahové hodnoty dotací
- Notifikace

ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ – od 12. 10. 2023

- Obrat a prahové hodnoty dotací
- Notifikace

TO, CO RŮŽÍ ZVEM, POD JINÝM JMÉNEM SLADCE VONĚLO BY ZROVNA TAK?

VEŘEJNÁ PODPORA

- × Ekonomické zvýhodnění
- ✓ Státní prostředky (přímo nebo nepřímo)
- ✓ Ve prospěch podniku (na vnitřním trhu)
- ✓ Zvýhodňování určitých podniků nebo výroby určitého zboží
- × Může narušit soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy
- × Zakázáno SFEU
- × Stand-still
- ✓ De minimis

ZAHRANIČNÍ SUBVENCE

- × Finanční příspěvek
- ✓ Poskytuje třetí země (přímo nebo nepřímo)
- ✓ Výhoda pro podnik působící na vnitřním trhu
- ✓ Právně nebo fakticky omezeno na jeden nebo více podniků / odvětví
- × Skutečně nebo potenciálně negativně ovlivňuje soutěž na vnitřním trhu
- × Napraveno prováděcím aktem EK
- × Ex post přezkum
- ✓ De minimis

EX OFFICIO PŘEZKUM

Informace z jakéhokoli zdroje, omezení 10 let

Předběžný přezkum → Hlubkové šetření (18 měsíců)

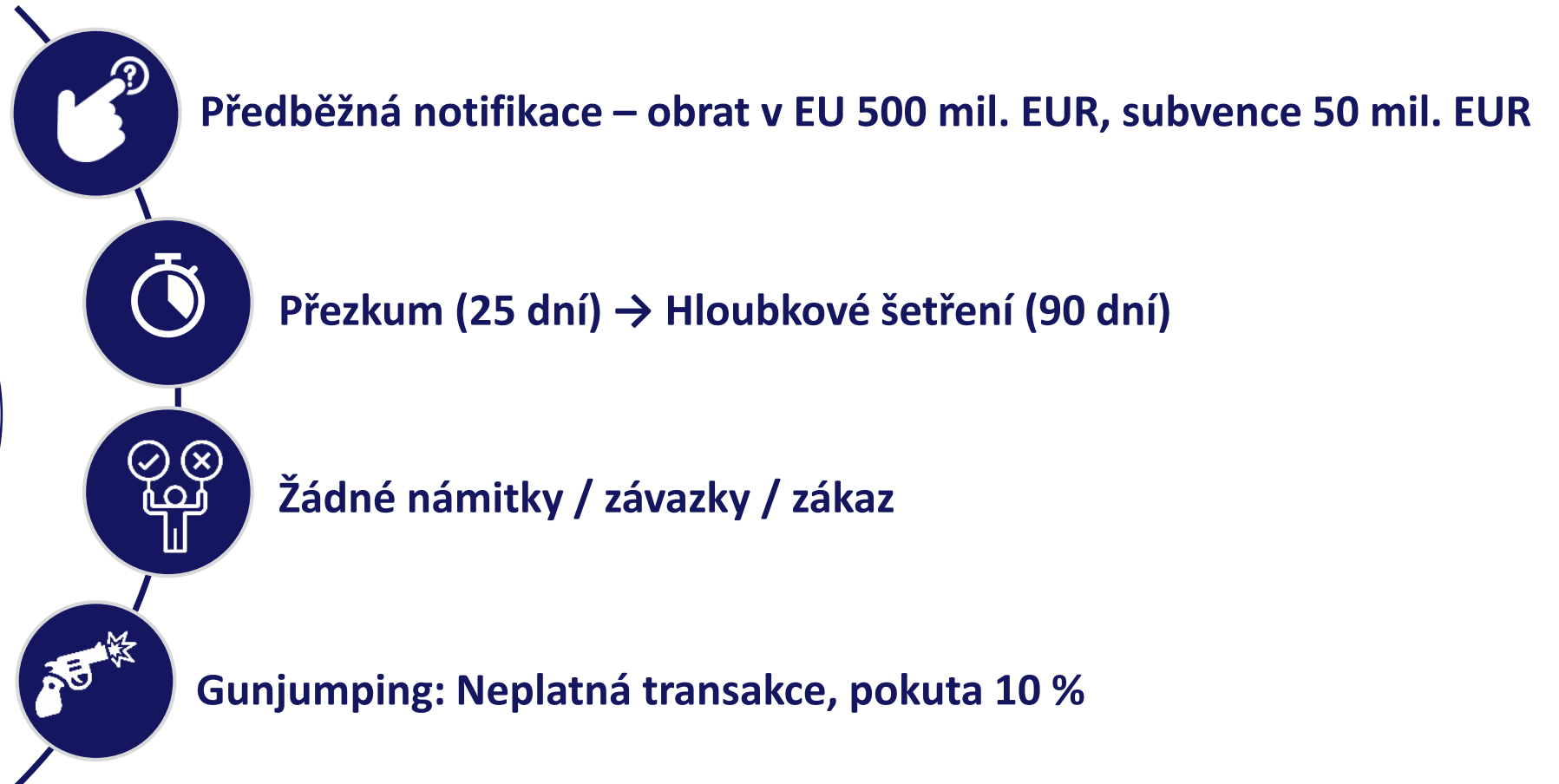
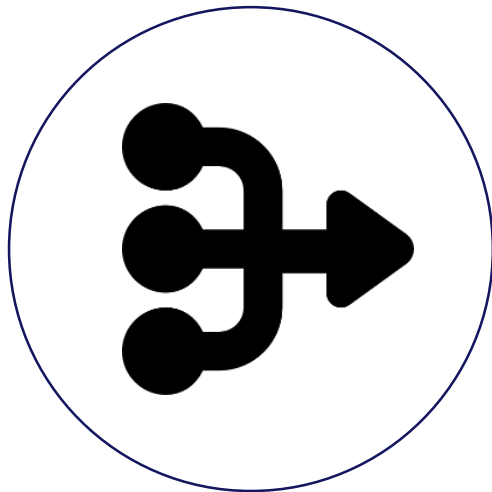

Kontrolní pravomoci, žádosti o informace, předběžná opatření

Nápravná opatření / závazky (neúplný seznam)

SPOJENÍ PODNIKŮ

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

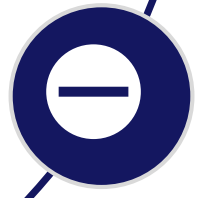
Notifikace – hodnota 250/125 mil. EUR, 4 mil. EUR příspěvek / Prohlášení

Přezkum (20 dní) → Hlubkové šetření (110 dní celkem)

Žádné námitky / závazky / zákaz

Nesplnění oznamovací povinnosti → 10 % pokuta

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Jakub Kocmánek

jakub.kocmanek@havelpartners.cz

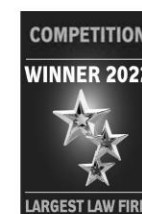
2013, 2015–2017, 2020

2020–2023

2022, 2023

2021, 2022

2015, 2022

Chambers
AND PARTNERS

2015–2023

WWL

2015, 2017–2023

GCR

2016–2023